VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

HE 31/2020 vp
Valiokuntakuuleminen PuV, HaV
14.5.2020

Valtiovarainministeriö
Tero Meltti, Lasse Koponen, Ilkka Koponen

Esityksen sisältö

- Puolustuskiinteistöt valmisteluhankkeen tavoite
- Puolustuskiinteistöjen tavoitteita
- Liikelaitoslain muutokset
- Valtion vuokrajärjestelmä
- Hankkeen tilanne
- Liikelaitoksen ohjausmalli
- Henkilöstön asema ja osallistuminen

Hankkeen tavoite

Pääministeri Marinin hallitusohjelma 2019:

”Puolustushallinnon kiinteistöjärjestelmää kehitetään palvelemaan puolustushallinnon tarpeita aiempaa paremmin. Senaatti-kiinteistöille perustetaan tytärliikelaitos Puolustuskiinteistöt, joka vastaa puolustushallinnon erityistarpeista muuttuneessa turvallisuustilanteessa. Puolustuskiinteistöjen velvoitteista säädetään lailla. Tavoitteena on vähentää toimitilakustannusten nousua.”

Tavoitteet:

1. Kiinteistöjärjestelmää kehitetään palvelemaan puolustushallinnon tarpeita aiempaa paremmin
2. Vastata puolustushallinnon kiinteistöjä koskevista erityistarpeista muuttuneessa turvallisuustilanteessa
3. Vähentää toimitilakustannusten nousua

Hallitusohjelmaan kirjatut toimenpiteet:

1. Senaatti-kiinteistöille perustetaan tytärliikelaitos Puolustuskiinteistöt
2. Puolustuskiinteistöjen velvoitteista säädetään lailla

Puolustuskiinteistöjen tavoitteita

- Yksi palveluntuottaja vastaa kokonaisuudesta
  - Nopeampaa ja ketterämpää toimintaa
- Yhteneväiset johtosuhteet ja suunnitteluprosessit, selkeät työparit Puolustusvoimien ja Puolustuskiinteistöjen välillä
- Valmius osaksi kaikkea toimintaa
- Kustannusten hallinta ja kustannusnousun hillitseminen
- Osaava kumppani strategisissa hankkeissa

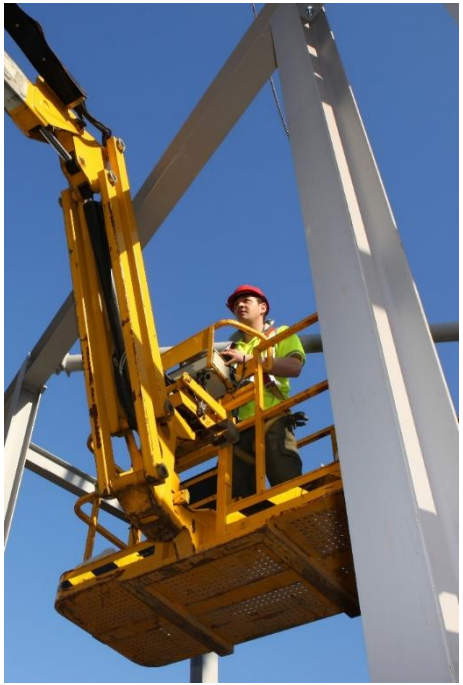
Liikelaitoslain muutosehdotukset :

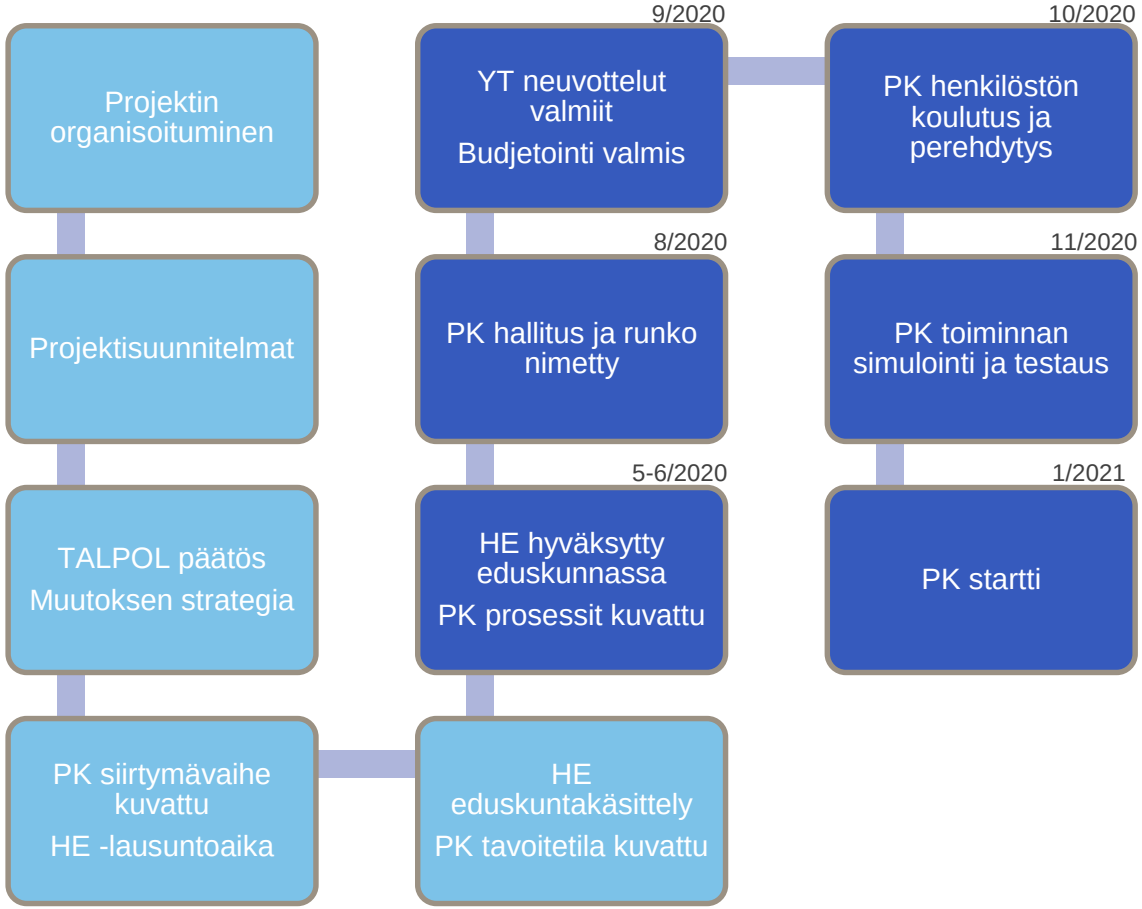
1. Liikelaitoksen asiakaspiirin päivittäminen vastaamaan paremmin nykyistä valtion toimintojen organisointia,
2. Palveluiden hinnoittelun ja markkinoilla tapahtuvan toiminnan määrittäminen sekä
3. Liikelaitoksen operatiivisen toiminnan joustavoittaminen.

Valtion vuokrajärjestelmän kehittäminen

- Valtion nykyinen vuokrajärjestelmä tuli voimaan 1.1.2016.
- Senaatti-kiinteistöjen vuokralaisena olevien valtion virastojen ja laitosten vuokrat määräytyvät omakustannusperiaatteen pohjalta.
- Eduskunnan päättämässä vuoden 2020 talousarviossa vuokraustoiminnan oman pääoman tuottotavoite on valtioasiakkaiden osalta 0,0 %.
- Valtion sisäisen omakustannusperusteisen vuokrajärjestelmän tavoitteena on kohdistaa kaikki toimitilojen omistamisesta, hallinnasta, hoitamisesta, ylläpidosta, korjaamisesta ja joissain tapauksissa myös purkamisesta syntyvät kustannukset toimitilojen vuokriin.
- Senaatti-kiinteistöjen tuloutus valtion talousarvioon oli v.2019 35 milj.euroa (perustuen kiinteistömyynnin ja vuokraustoiminnan tulokseen)

Hankkeen tilanne

Henkilöstön asema ja osallistuminen

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

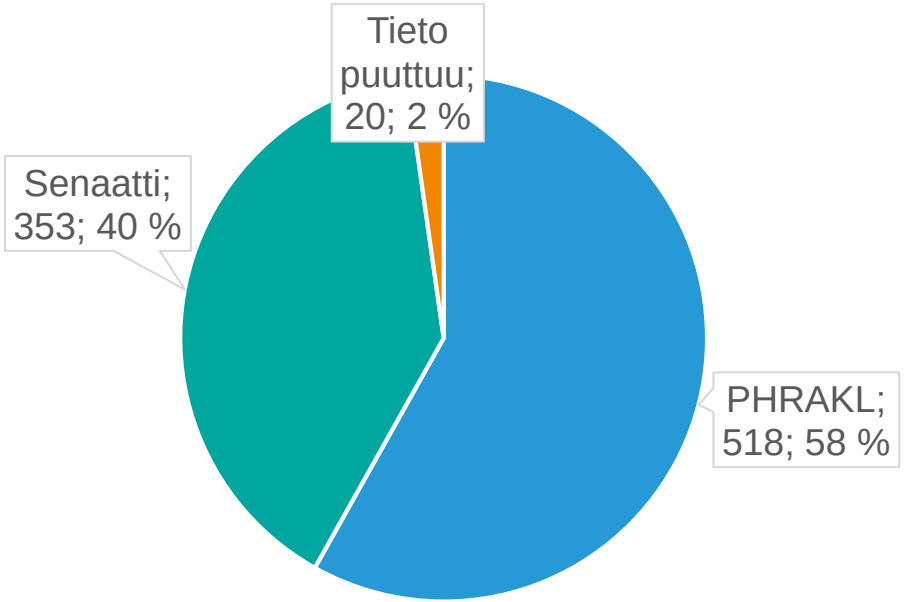
Henkilöstön asema turvataan

Henkilöstö on osallistunut muutoksen suunnitteluun. Valmistelun etenemisestä on kerrottu avoimesti. Yhteistoimintamenettelyt järjestetään asianmukaisesti lain edellyttämällä tavalla eri tasoilla.

Siirtyminen uuteen organisaatioon toteutetaan liikkeenluovutuksena, hyvän työnantajan politiikkaa noudattaen. Rakennuslaitoksen ja Senaatin muutoksen kohteena oleva henkilöstö siirtyy uuteen organisaatioon vanhoina työntekijöinä keskeiset työsuhde-ehdot säilyttäen. Uuden organisaation rakentaminen tapahtuu ilman erillistä hakumenettelyä ja kaikille muutoksen kohteena oleville tarjotaan työtä. Tarvittava tuki muutokseen järjestetään.

Henkilöstön osallistuminen, vaihe 1 10/2019:
Kävijämäärä ja - jakauma

- Käyntimäärä 15.-22.10. 891 käyntiä
- Kohderyhmä n. 1100 henkeä
- Vastaaminen on anonyymia, joten tarkkaa vastausprosenttia ei voi laskea
- Käyntimäärä on kuitenkin erinomainen, varsinkin nopean aikataulun huomioiden
- Avoimia vastauksia kertyi analyysiin kaikkiaan 790 kpl

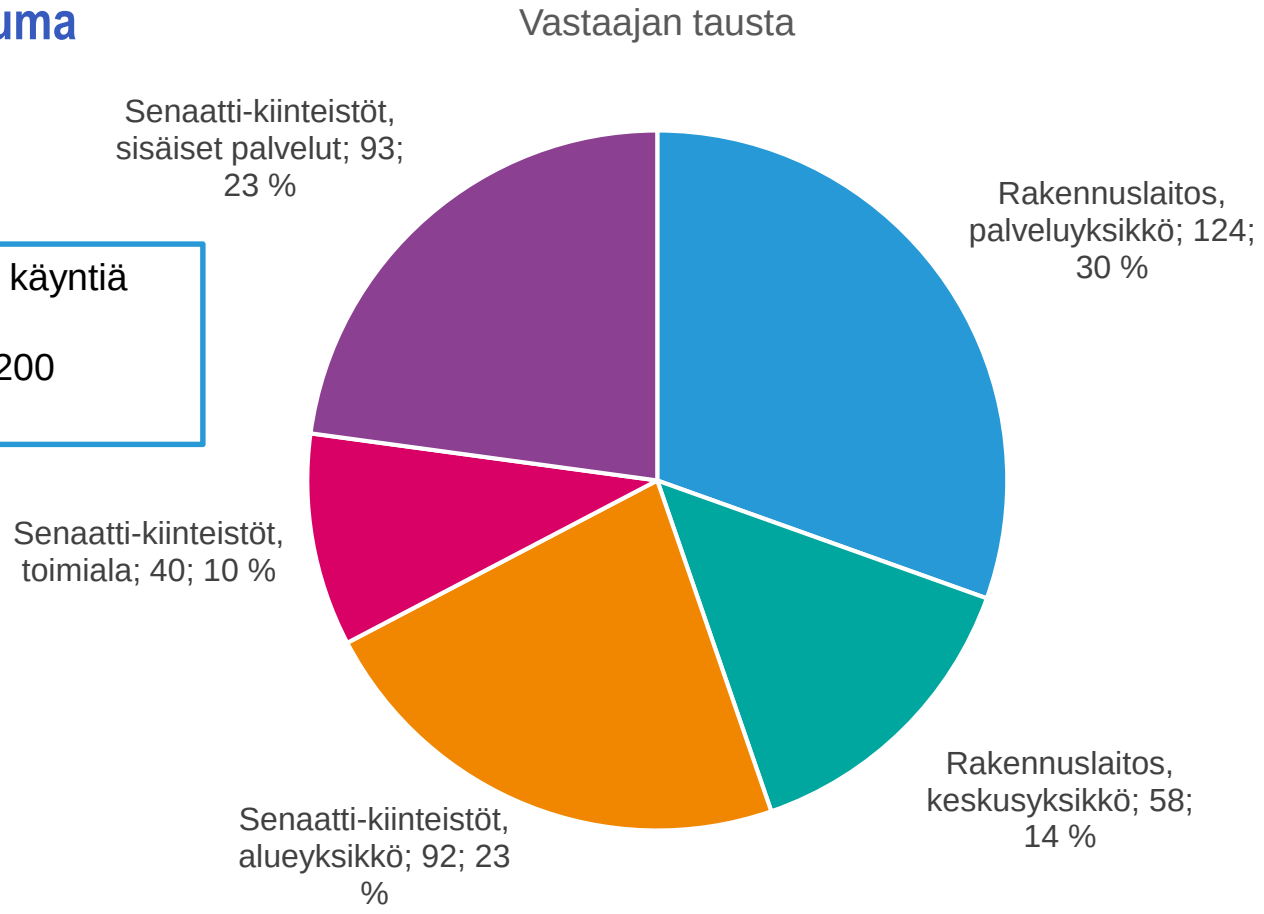
Keskeiset tulokset

- Useimpien vastaajien perusasenne on positiivinen, sekä Senaatissa että Rakennuslaitoksessa. Heille muutos tarjoaa mm.:
  - Mahdollisuuden yksinkertaistaa prosesseja ja hallintoa kun yksi osapuoli jää pois kolmiosta Senaatti-PHRAKL-PV sekä tarjota PV:lle palvelua yhdeltä luukulta
  - Mahdollisuus rakentaa tarkoituksenmukainen uusi organisaatio joka yhdistää molempien parhaat puolet, tehostaa toimintaa, parantaa suunnitelmallisuutta ja saavuttaa sitä kautta kustannussäästöjä
  - Henkilöstölle uusia tehtäviä ja toimenkuvan laajenemista
- Asioiden arvioinnissa tärkeimmäksi paremman palvelun tarjoaminen Puolustusvoimille
  - Koko hankkeen keskeinen liikkeellepaneva voima, jonka takana henkilöstökin seisoo

Henkilöstön osallistuminen, vaihe 2 4/2020

Kävijämäärä ja - jakauma

- Käyntimäärä 1.-8.4. 438 käyntiä
- 407 jätti taustatietonsa
- Avoimia vastauksia n. 1200 (kysymyksiä useita)

Yleiskuva

- Positiivinen yleisasenne uuteen organisaatioon
- Henkilöstön kommenttien perusteella esitetty malli palvelee hyvin puolustusvoimien tarpeita
- Muutosta sinänsä ei vastusteta, mutta muutostilanteeseen liittyy huolia
    - Edut, työpaikan pysyvyys, työtehtävän sijainti, jne.
- Vastaajat lähtivät hyvällä asenteella miettimään organisaatioita ja niiden kehittämistä

Liikelaitoksen ohjausmalli

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Corporate governance-runko (ohjauksen tasot)

Eduskunta

Valtioneuvosto

Lainsäädäntö ja vuotuinen TAE-ohjaus
- Liikelaitoslaki ja SK/PK-erityislaki
- Asetus Senaatti-konsernista + muut
- (TAE, valtuudet, palvelutavoitteet)

VM

PLM

Ministeriöiden ohjausyhteistyö(sopimus) ja omistajaohjaus
- omistajaohjausperiaatteet
- Tulosohjaus ja palvelutavoitteet

SK-Hallitus

PK- Hallitus

Hallinnointikoodi (sis. mm.)
- Hallitusten työskentely ja nimitysvaliokunta
- Liiketoiminnan tarvitsemat politiikat
- Organisoinnin perusrakenteet ja nimenkirjoitus
- Konsernin johtoryhmä
- Toimitusjohtajan ja PK-johtajan roolit
- Muu hallinnointi eli sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus
- Raportointi

SK-toimitusjohtaja **PK-johtaja**

Konsernin johtoryhmä

operatiivinen liiketoiminta ja johto **operatiivinen liiketoiminta ja johto**

Operatiiviset liikelaitosjohtoryhmät

Operatiivinen johtamisjärjestelmä
- Liiketoimintojen rakenteet ja johtaminen
- Toimivallan delegointi
- Operatiiviset johtoryhmät

* Tämä dokumentti on luonnos ja se on tuotettu Puolustuskiinteistöt valmisteluhankkeelle. Dokumentissa esitetyt ratkaisut vahvistuvat hanketta koskevien lainsäädäntöesitysten tultua hyväksytyiksi eduskunnassa

Puolustuskiinteistöjen ohjauksen vuosikello

Eduskunta ja valtioneuvosto

- Eduskunta vahvistaa valtuudet
- Eduskunta asettaa yleiset palvelutavoitteet ja toimintatavoitteet

- VN vahvistaa + tuloutuspäätös

Ministeriöiden omistajaohjaus

- PLM:n esityksestä VM nimittää

- Ohjausyhteistyön mukainen käsittely (VM+PLM)
- Esitykset VM:n pääluokassa Eduskunnalle

- Ohjausyhteistyön mukainen käsittelyn jälkeen (VM+PLM) ministeriöt antavat tarkennetut palvelutavoitteet ja toimintatavoitteet

- Ohjausyhteistyön mukaisesti johdon tapaamiset (2 krt)
- Ohjausyhteistyön mukaisesti tulosohjaus-tapaamiset (4 krt)

PK-hallituksen asettaminen → TAE/JTS -valmistelu → TAE/JTS-esitys → TAE → Ministeriöiden palvelutavoitteet → Toimintavuoden aikainen ohjaus → Tilinpäätös

- PK:n hallitus laatii esitykset palvelutavoitteiksi Senaatin hallitukselle
- Yhteisten palveluiden tavoitteet valmistellaan konsernin johtoryhmässä
- Senaatin hallitus tekee yhteisen TAE/JTS –esityksen valtiovarainministeriölle

- Valmistautuminen johdon tapaamiseen (esim. 2 krt)
- Valmistautuminen tulosohjaustapaamisiin (esim. 4 krt)
- Tulosraportoinnin tuottaminen

Liikelaitokset

- PK:n hallitus laatii tilinpäätöksensä SK:n hallitukselle
- SK:n kokoaa konsernitp:n VN:lle
- Toimintakertomuksessa tavoitteiden toteuma kuvattuna

* Tämä dokumentti on luonnos ja se on tuotettu Puolustuskiinteistöt valmisteluhankkeelle. Dokumentissa esitetyt ratkaisut vahvistuvat hanketta koskevien lainsäädäntöesitysten tultua hyväksytyiksi eduskunnassa

Kiitos!

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET